

**Rok akademicki:**

2014/15

**Jednostka prowadząca:**

Wydział Filozoficzny

**Kierunek:**

Filozofia

**Poziom:**

studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne

**Nazwa przedmiotu:**

**Etyka I**

**Język:**

PL

**Typ przedmiotu:**

**Przedmiot obieralny:**

nie

**Rok studiów, semestr:**

rok II, semestr zimowy

**Wymiar:**

ćwiczenia: 30 godz.

**Punkty ECTS:**

ćwiczenia: 4

**Forma zaliczenia:**

ćwiczenia: zaliczenie z oceną

**Prowadzący:**

ćwiczenia: dr Jakub Synowiec;

**Koordynator sylabusu:**

dr Jakub Synowiec

**Sylabus dostępny w ramach:**

- [Etyka I](#) [na kierunku:] [Filozofia](#) (F), studia pierwszego stopnia (licencjackie), stacjonarne, II rok, semestr zimowy
  - [prowadzący ćwiczenia:30h/zo/4ECTS]: dr Jakub Synowiec;

**Wymagania wstępne:**

Znajomość historii filozofii oraz podstaw filozofii

**Cele:**

Nabywanie i pogłębienie wiedzy teoretycznej z dziedziny etyki, poznanie podstawowych pojęć i koncepcji etycznych. Rozwój umiejętności analizy tekstu.

**Treści kształcenia:**

Zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z dziedziny etyki oraz z koncepcjami etycznymi

również w kontekście historycznym. Zwrócenie uwagi na zadania, cele, funkcje i znaczenie etyki w życiu człowieka. I. Ćwiczenia

W ramach ćwiczeń studenci poznają poglądy wybranych filozofów w oparciu o teksty źródłowe.

- T\_1. Eudajmonizm perfekcjonistyczny Arystotelesa (cnoty, szczęście, złoty środek).
- T\_2. Szczęście jako cel ostateczny w filozofii św. Tomasza.
- T\_3. Podstawowe pojęcia etyki Kanta (dobra wola, prawo moralne, imperatyw kategoryczny, państwo celów, autonomia i heteronomia woli).
- T\_4. Dwa źródła moralności i religii w ujęciu H. Bergsona.
- T\_5. Paradoksy etyki S. Kierkegaarda.
- T\_6. Resentyment a moralność. Nietzschego genealogia moralności i polemika M. Schelera.
- T\_7. Status ontyczny wartości i adekwatna odpowiedź na nie (M. Scheler, D. von. Hildebrand).
- T\_8. Uwagi o etyce L. von Wittgensteina.
- T\_9. Problem odpowiedzialności w ujęciu R. Ingardena, K. Wojtyły i E. Levinasa
- T\_10. Personalizm Karola Wojtyły
- T\_11. Utylitaryzm hedonistyczny J. Bentham'a i jego krytyka (K. Wojtyła) I.

**Efekty kształcenia:**

- EW\_1. Zna metody badawcze i strategie argumentacyjne właściwe dla etyki (K\_W16)
- E\_u1. Wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje wiedzę filozoficzną ze źródeł pisanych i elektronicznych (K\_U01)
- E\_u2. Umie samodzielnie zdobywać wiedzę filozoficzną i rozwijać umiejętności badawcze w dziedzinie filozofii (szczególnie: etyki), kierując się wskazówkami opiekuna (K\_U02)
- Eu\_3. Identyfikuje problemy etyczne w obszarze życia jednostkowego, społecznego i religijnego, formułuje wobec nich własne stanowisko i potrafi je uzasadnić (K\_U14)
- Ek\_1. Rozumie problematykę etyczną związaną z odpowiedzialnością za trafność przekazywanej wiedzy, z uczciwością naukową oraz rzetelnością i uczciwością w sytuacji prowadzenia sporu filozoficznego (K\_K05)

**Metody i narzędzia dydaktyczne:**

- M\_1 Analiza tekstów
- M\_2 Dyskusja
- M\_3 referat wprowadzający
- M\_4 sprawozdanie z zajęć

**Sposoby sprawdzania i warunki zaliczenia:**

W\_1 Ocenianie ciągłe. Podczas każdego z zajęć oceniana jest aktywność studentów, stopień rozumienia tekstu oraz stopień realizacji zakładanych efektów kształcenia

W\_2 Praca semestralna na temat wybrany spośród zaproponowanych przez prowadzącego. Celem pracy jest sprawdzenie stopnia realizacji założonych efektów kształcenia.

W\_3 Ocena przygotowania sprawozdań i wprowadzeń

W\_4 Rozmowa zaliczeniowa w czasie sesji egzaminacyjnej. Podczas rozmowy student odpowiada na jedno pytanie dotyczące pracy i jedno (losowane) pytanie dotyczące analizowanych tekstów

Ocena końcowa to średnia ważona średniej ocen z aktywności, sprawozdań i wprowadzeń (50%) oceny pracy (25%) i oceny rozmowy zaliczeniowej (25%)

**Lektury podstawowe:**

Arystoteles, *Etyka Nikomachejska*, [w:] Arystoteles, *Dzieła wszystkie*, t. 5, tłum. D. Gromska, Warszawa 1996, ks. I–II, s. 77–122.

Bentham J., *Wprowadzenie do zasad moralności i prawa*, tłum. B. Nawroczyński, Kraków 1958, s. 17–54,

Bergson H., *Dwa źródła moralności i religii*, tłum. P. Kostyło i K. Skorulski, Kraków 1993, s. 15–104.

Hildebrand D. von., *Kategorie ważności*, [w:] W. Galewicz (red.), *Z fenomenologii wartości*, Kraków 1988, s. 131–160

Hildebrand D. von., *Odpowiedź na wartości*, [w:] N. Hartmann, D. von Hildebrand, *Wypisy z „Etyki”*, Toruń 1999, s. 119–136.

Ingarden R., *Książeczka o człowieku*, Kraków 1987, s. 71–169.

Kant I., *Uzasadnienie metafizyki moralności*, tłum. M. Wartenberg, Kęty 2009, s. 5–61.

Kierkegaard S., *Bojaźń i drżenie. Choroba na śmierć*, tłum. J. Iwaszkiewicz, Warszawa 1972, s. 55–87.

Levinas E., *Etyka i Nieskończony*, tłum. B. Opolska-Kokoszka, Kraków 1991, s. 40–67.

Nietzsche F., *Z genealogii moralności*, tłum. L. Staff, Warszawa 1905–1906, s. 13–53.

Scheler M., *Dobra a wartości; Stosunek wartości „dobry i zły” do pozostałych wartości i do dóbr; Wartości wyższe i niższe*, [w:] W. Galewicz (red.), *Z fenomenologii wartości*, Kraków 1988, s. 46–84.

Scheler M., *Istota i forma sympatii*, tłum. A. Węgrzecki, Warszawa 1986, s. 228–250.

Scheler M., *Resentyment a moralność*, tłum. J. Garewicz, Warszawa 1977.

Tomasz św., *Suma teologiczna*, I–II, q. 1–2, t. 9, tłum. F. W. Bednarski OP, Londyn 1963, s. 19–58.

Wittgenstein L., *Uwagi o religii i etyce*, tłum. M. Kawecka, W. Sady, W. Walentukiewicz, Warszawa 1995, s. 75–85.

Wojtyła K., *Miłość i odpowiedzialność*, Lublin 1982, s. 23–45, 106–125.

**Lektury uzupełniające:**

**Uwagi:**

Dopuszczalne są dwie nieobecności, każda nieobecność powyżej tego limitu musi zostać odrobiona podczas konsultacji prowadzącego. Do rozmowy zaliczeniowej obowiązuje znajomość całego materiału.

Wszystkie składowe oceny końcowej muszą być ocenami pozytywnymi.

Lektury będą omawiane i analizowane w następującej kolejności:

1. Arystoteles, *Etyka Nikomachejska*
2. Św. Tomasz, *Suma teologiczna*
3. Kant I., *Uzasadnienie metafizyki moralności*
4. Bergson H., *Dwa źródła moralności i religii*
5. Kierkegaard S., *Bojaźń i drżenie*
6. Nietzsche F., *Z genealogii moralności*
7. Scheler M. (2 spotkania)
8. Hildebrand D. von., *Kategorie ważności; Odpowiedź na wartości*
9. Bentham J., *Wprowadzenie do zasad moralności i prawa*
10. Wojtyła K., *Miłość i odpowiedzialność*
11. Ingarden R., *Książeczka o człowieku*
12. Levinas E., *Etyka i Nieskończony*
13. Wittgenstein L., *Uwagi o religii i etyce*